

**Nr 34.**

Ankom till riksdagens kansli den 28 mars 1917 kl. 3 e. m.

*Utlåtande i anledning av väckt motion om vidtagande av åtgärder för igångsättande av ett statens tegelbruk.*

(1:a avd.)

I en inom första kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 15, av herr *Klefbeck* har hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att åtgärder snarast möjligt — helst redan i sommar — måtte vidtagas för igångsättande av ett statens tegelbruk.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

I förevarande motion har tagits sikte på angelägenheten därav att de särskilt för närvarande framträdande svårigheterna på bostadsfrågans område snarast möjligt måtte övervinnas. I sådant avseende förmenar motionären, att åtgärder böra vidtagas för avhjälpande av den förefintliga bristen å byggnadsmaterialier, särskilt tegel, vilken delvis torde vara föranledd därav att privata tegelbruk nedlagt sin verksamhet eller upphört att avyttra tegel i avvaktan på att framdeles kunna erhålla ett högre pris därför än nu kan bliva fallet, och föreslår motionären förty, att staten måtte låta anlägga ett tegelbruk å därför lämplig plats.

Utskottet, som i likhet med motionären inser de inom byggnadsverksamheten nu rådande svårigheter, vill till en början erinra därom, att enligt vad utskottet från sakkunnigt håll inhämtat anledningen till den ringa tillgången å i marknaden förefintligt tegel närmast torde vara att söka uti de ogynnsamma konjunkturer, under vilka tegelindustrien

*Utskottet.*

under en följd av år haft att arbeta. Till dessa svårigheter, vilka givetvis orsakat en väsentlig tillbakagång inom nämnda industri, hava nu ytterligare kommit den rådande knappheten och i samband därmed stående höga prislägen å för tegelindustrien nödiga bränslemedel.

Beträffande den av motionären anvisade vägen till botande av den brist å nämnda byggnadsmaterial, som i viss mån förefinnes, så torde erfarenheten hava givit vid handen, att åtskilliga svårigheter äro förenade med statsverksamhet på detta liksom på vissa andra områden, och synes det utskottet med avseende härå näppeligen vara att anbefalla, att staten skulle igångsätta ett företag av nu ifrågavarande slag. Utskottet håller dessutom före, att den tillverkning, som av ett enda tegelbruk skulle lämnas, i ytterst ringa grad skulle kunna avhjälpa den förefintliga bristen å tegel. — Snabbt verkande åtgärder äro emellertid av nöden för lindrande av rådande bostadsbrist. I sådant avseende vill utskottet erinra, att innevarande års riksdag på framställning av Kungl. Maj:t anvisat ett anslag av 4,000,000 kronor att under vissa närmare angivna förutsättningar användas till understöd för uppförande av bostadshus med smålägenheter.

Under åberopande av det ovan anförda hemställer utskottet,

att förevarande motion ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 26 mars 1917.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

*Närvarande:* se utlåtande nr 32.